

nemohla by se přece žalobkyně s úspěchem dovolávat tohoto nařízení k opodstatnění žalobního nároku. Lze plně souhlasiti se žalovanou potud, že právní poměr mezi firmou R., žalobkyní a žalovanou jest úplnou poukázkou (asignací) po rozumu §§ 1400 a násl. obč. zák. Žalovaná byla firmou R. zmocněna, vybrati plnění u žalobkyně, a tato, byvši prostřednictvím své vídeňské ústředny zmocněna, plnění žalované na účet firmy R., přijala a provedla poukázku. Kdyby byla žalobkyně vůči žalované pouze přijala — ale neprovedla — poukázku, byla by mohla žalované, naléhající na plnění, dle § 1402 obč. zák. činiti jen takové námitky, které se týkají platnosti přijetí, nebo vyplývající z obsahu poukázky, nebo z jejích osobních vztahů k žalované, tedy nikoli námitku, odvozovanou nyní z nařízení vlády ze dne 6. února 1919, čís. 57 sb. z. a n., poněvadž tato nespadá pod námitky naznačené v § 1402 obč. zák. Z toho však plyne s nezbytnou logickou důsledností, že když žalobkyně poukázku nejen přijala, nýbrž i provedla, nemůže, skrývajíce se za zákaz, vyslovený v dotčeném nařízení, pod nijakou záminkou, tedy ani pod rouškou nároku dle §§ 1431, 1174 obč. zák., požadovati od žalované zpět to, co jí plnila. Jestli — jak žalovaná zcela správně vytkla — závazek poukázaného, jenž přijal poukázku, vůči příjemci poukázky a b s t r a k t n í, t. j. nezávislý na právním důvodu mezi poukazatelem a poukázaným, jakož i mezi poukazatelem a příjemcem poukázky. Žalobkyně v dovolacím spise sama zdůrazňuje, že podkladem žalobního nároku jest p o u z e a j e d i n ě z á k a z, vyslovený v nařízení vlády ze dne 6. února 1919, čís. 57 sb. z. a n., a neplatnost převodů tamže naznačených. Když tedy podklad ten jest vratký, byla žaloba právem zamítnuta též odvolacím soudem a není tu uplatňovaného dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s.

Čís. 1625.

Doručena-li žaloba jiné osobě téhož jména, již žalobce žalovati nemíní, a tato osoba k líčení se dostavila, může učiniti pouze návrh na přisouzení útrat, nikoli však na zamítnutí žaloby a soudci náleží, by po vysvětlení věci odsoudil žalobce k náhradě útrat, žalobu pak dal doručiti osobě vskutku žalované.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1922, Rv II 90/22.)

Žalobce označil žalovanou stranu Raimunda H-a pouze křestním jménem a příjmením bez dalšího dodatku, nevěda, že téhož jména jsou osoby dvě, rozlišující se poznačením starší a mladší. Žaloba, zadaná na okresním soudě, doručena byla Raimundu H-ovi staršímu, ač vlastně měl býti žalován Raimund H. mladší. Raimund H. starší se k nařízenému líčení dostavil a navrhl zamítnutí žaloby. Procesní soud prvního státního soudu návrhu vyhověl a přisoudil Raimundu H-ovi staršímu útraty, jež mu vzešly doručením žaloby a jednáním při roku. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Soud odvolací se připojuje úplně k vývodům prvního soudu, že totiž žaloba byla doručena osobě, kterou žalobce v žalobě sám označil. Tím byl spor s Raimundem H-em st. podle zákona zahájen a ježto též navrhl při ústním líčení, by žaloba byla zamítnuta, a žalobce ani netvrdil, že Raimund H. st. mu něco dluhuje a jeho odsouzení

k zaplacení zažalované pohledávky nežádal, první soudce vším právem žalobní žádost zamítl. Odvolatel poukazuje na to, že Raimund H., který se k ústnímu jednání dostavil, není totožným s osobou, proti které žaloba ve skutečnosti směřuje, a že se tu jedná o jiného Raimunda H-a, to však ničeho nemění na řádném doručení žaloby a na řádném zahájení sporu s Raimundem H-em st. Nelze popřít, že tu jest rozpor mezi materiálním a formálním právem, tento rozpor však žalobce sám zavinil tím, že v žalobě neoznačil osobu žalovaného způsobem takovým, by žaloba byla doručena osobě, kterou ve skutečnosti chtěl žalovati. Není tu proto odvolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci a nelze mluvit o neúplnosti řízení, ježto první soud vzhledem k svému právnímu stanovisku neměl důvodu žalobu ještě doručiti třetí osobě. I rozhodnutí o útratách odpovídá zákonu. Jak již shora uvedeno, zavinil žalobce doručení k rukám Raimunda H-a st. sám, zavinil tím též útraty, které mu povstaly, a jest proto povinen, dle § 41 c. ř. s. tyto útraty nahraditi.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů, kromě rozhodnutí soudu o útratách, a nařídil prvému soudu, by doručil žalobu Raimundu H-ovi mladšímu, jež žalobce poznačil jako pravého žalovaného, a dále o věci jednal.

Důvody:

Nižší stolice přehlíží naprosto, že rozsudek vyneseti může jen na žalobu (§ 226 c. ř. s.), t. j. o obsaženém v ní žádání žalobním (§§ 396, 442 c. ř. s.), neboli uplatňovaném žalobním nároku (§§ 391, 395 c. ř. s.), tedy pouze tehdy, když žalobce za odsouzení žalovaného žádal (§ 404 c. ř. s.), kterýž návrh musil učiněn býti při stání (sporném jednání) samém (§ 417, odstavec druhý, 259, 177 c. ř. s.). Kde takový návrh na odsouzení žalovaného při sporném jednání učiněn nebyl, nemůže rozsudek, vyjma při vzdání se nároku (§ 394 c. ř. s.), který obsahuje anomálii, neboť ani tu v pravdě žádné příčiny k rozhodnutí a tedy rozsudku není, nýbrž by stačil výrok ve formě usnesení, že se žalobce nároku vzdal, vynešen býti. V tomto případě však učiněn nebyl, proto ho nemohl prvý soudce v rozhodovacích důvodech přes předpis § 417 odstavec druhý c. ř. s. ve znění čl. IV. lit. c) novely ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb., dle něhož se tak státi má, vytknouti. Žalobce dle obsahu protokolu ze dne 7. listopadu 1921 neučinil návrhu na odsouzení Raimunda H-a st., jenž se k roku dostavil a od té co strana vystupuje, nýbrž prohlásil výslovně, že skutečným žalovaným je — žaloba zněla proti Raimundu H-ovi bez poznačení, zda proti staršímu či mladšímu — Raimund H. mladší, a nikoli tedy Raimund H. starší, jenž se k roku dostavil, a vysvětlil, že a jak se omyl sběhl jen následkem neudání tohoto kriteria, které, jak uvedl, neudal proto, že nevěděl, že jsou toho jména dva, otec a syn. Kdyby byl žalobce podal žalobu skutečně proti staršímu, byla by mu nastala procesuální povinnost, aby ji vzal po vysvětlení omylu zpět, ale tu ji zpět vzíti nemohl, protože by to bylo neodpovídalo skutečnosti věci, když ji naň nepodal. Nezbývalo tedy právě nic jiného, než poznačiti pravého žalovaného nyní lépe, s udáním kriteria. Peněvadž ale mohl starší až do té považován býti za stranu (žalovaného), nesprostil se žalobce prohlášením a vysvětlením tím povinnosti, nahraditi mu dle § 48 c. ř. s. útraty, které mu vinou svou, t. j. ne dosti přesným

poznáním žalovaného v žalobě udaným způsobil. Měl tedy prvý soudce sice žalobce k náhradě posavadních útrat odsouditi, avšak H-a staršího, o němž nyní již jisto bylo, že proti němu žaloba nečelí, a že žalovaným není a tudíž, krom otázky vzniklých mu útrat nějaké návrhy činiti ani nemůže, s návrhem na zamítnutí žaloby a tudíž vynesení rozsudku zamítnouti, což vše mělo se státi pouhým usnesením. Proti usnesení tomu byl by ovšem pouhý rekurs. Jestliže však prvý soudce místo toho vynesl rozsudek, jímž žalobu zamítl, nezbývalo žalobci ani nic jiného, než podati odvolání, zvláště když na jeho návrh, aby žaloba doručena byla H-ovi ml. a proti němu řízení provedeno, soudce vůbec nereagoval, a mimo to výrok rozsudkový ani netytýká, že se zamítnutí žaloby týče právě jen H-a staršího, an ve formulaci rozsudkové uveden jako žalovaný prostě Raimund H. bez všeho kriteriá. V odvolání domáhal se žalobce zrušení rozsudku a provedení řízení roz. proti H-ovi ml., dovozuje, že tu zahájenosti rozepře, na niž prvý soudce rozsudek svůj zakládal, není, ježto žaloba nebyla doručena žalovanému (§ 232 c. ř. s.). Když pak odvolání bylo zamítnuto, nezbývá mu, než podati dovolání. Toto sice uplatňuje nesprávné právní posouzení, stojíc na uvedeném stanovisku, odvolání, a vytýká, že soud měl chybné doručení napravit a žalobu pravému žalovanému dodat. Nesprávné právní posouzení dle čís. 4 § 503 c. ř. s. lze sice uplatňovati jen, když porušeno materiálně právní pravidlo, sporná věc chybně posouzena, ale v daném případě dlužno uplatňované nesprávné posouzení pokládati jen jako nesprávné poznačení dovolacího důvodu odporu se spisy (§ 503 čís. 3 c. ř. s.), že totiž nižší stolice nepřihlížely k návrhu, který skutečně učinil, aby věc provedena byla proti H-ovi ml., ale vedly si tak, jakoby on byl učinil návrh, aby vynesen byl rozsudek proti H-ovi st., což obsahu protokolu odporuje. Bylo tedy ve věci samé tak uznati, jak se stalo, a bylo pouze výrok prvního soudce, jímž přisoudil H-ovi staršímu útraty, jež mu doručením žaloby a jednáním při roku 7. listopadu 1921 vznikly, ponechati v platnosti, jinak však rozsudky nižších stolic zrušiti.

Čís. 1626.

Podle § 482, odstavec druhý c. ř. s. připouštějí se nové skutečnosti a průvody pouze k dolícení odvolacího důvodu, jenž snaží se zvrátiti rozsudek první stolice, nechávaje jeho skutkový podklad netknutým. Takovým odvolacím důvodem není odvolací důvod nesprávného hodnocení důkazů.

V řízení o rozluku a neplatnost manželství pro soukromoprávní překážku připouštějí se v opravném řízení novoty bez ohledu na předpis § 482 c. ř. s., pokud vztahují se k důvodu neplatnosti nebo rozluky, jenž uplatňován byl v první stolici. Při veřejnoprávní překážce manželství neplatí ani posléz řečené omezení. V otázce zavlnění dochází plné účinnosti zákaz novot v řízení opravném.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1922, Rv II 98/22.)

Žalobě manžela o rozluku manželství bylo vyhověno s o u d y v š e c h
tří stolic. V otázkách, o něž tu jde, uvedl Nejvyšší soud